

Kronieken in Vogelvlucht

Sheet 1

- Schilderij: wat zien we?
 - Yoram Raanan. Joodse kunstenaar
 - Geïnspireerd door 2 Kronieken 3:10. Het centrale thema van Kronieken zal de tempel blijken te zijn. Het belang van tempel en eredienst voor Israël in de tijd waarin Kronieken werd geschreven.

Sheet 2 - Kronieken in Vogelvlucht

- Omstandigheden.
De omstandigheden waaronder een Bijbelboek tot stand gekomen is werpt vaak veel licht op de betekenis van het boek. In ieder geval voor de eerste lezers, de oorspronkelijke doelgroep waarvoor het boek. Als we daar eenmaal een vinger achter hebben kunnen we iets zeggen over de betekenis van het boek voor onze tijd.
- Waarom Kronieken?
Waarom is het boek geschreven? Het bevat voor een belangrijk deel dezelfde passages als de boeken Samuël en Koningen. Het beschrijft in ieder geval dezelfde periode als die boeken. Waarom vond de auteur het nodig om alles nog een keer op te schrijven? Wat was zijn boodschap, zijn doel? Waar gaat het boek eigenlijk over.
- Plaats in de Bijbel.
In onze Bijbel volgt het boek Kronieken op Samuël en Koningen. Dat lijkt logisch. Het gaat over dezelfde periode. Bevat deels dezelfde verhalen. In de Hebreeuwse Bijbel echter neemt Kronieken een totaal andere plaats in. Dat geeft het boek ook een ander karakter.
Hiermee samenhangend: de naam van het boek.
- Opbouw. Hoe is het boek Kronieken opgebouwd.
- Thema's. Wat zijn de thema's die in het boek aan de orde komen.
- Methode. Hoe gaan we in de komende 12 avonden het boek Kronieken behandelen?

Sheet 3: Omstandigheden - Samuël, Koningen en Kronieken

- Samuël (931 – 722 v. Chr.)
 - Beschrijft de geschiedenis van Samuël – Saul - David
- Koningen (560 en 538 v. Chr.)
 - Vervolg op Samuël
 - Beschrijft de geschiedenis van Salomo – koningen van Noordelijk en Zuidelijke rijk – bezetting en ballingschap van beide koninkrijken – tot aan het 37^e jaar van de Babylonische ballingschap van het zuidelijke rijk Juda.
- Babylonische ballingschap
 - Officiële datering: 587 v.Chr. (Verwoesting van Jeruzalem) - 538 v.Chr. (Edict van Kores, zie 2 Kronieken 36:22-23)
 - Zou 70 jaar duren (Jeremia 29: 10). Maar wat was het begin en het einde. De deportatie vond plaats in fasen, ook de terugkeer vond plaats in fasen. Allerlei interpretaties mogelijk.
 - Je kunt je in theologisch opzicht zelfs de vraag stellen of er überhaupt sprake was van het einde van de ballingschap. Er waren wel Joden teruggekeerd, maar de vraag is of de ballingschap in geestelijk opzicht ten einde was.
- Kronieken (425-420 v. Chr.)

- Geschreven na de ballingschap. Ten tijde van de tweede tempel.
- Bevat deels dezelfde verhalen als Samuël en Koningen. Die vormen die belangrijkste bronnen voor Kronieken.

Sheet 4: Omstandigheden - Tijdsbeeld

- Geen einde ballingschap
 - Oorzaak van beide ballingschappen (Israël en Juda) oordeel over de afvalligheid. Beiden bestaat uit deportatie van de bevolking naar Assyrië en Babylonië.
 - Het aantal Joden dat terugkeerde was een minderheid. Je kunt dus getalsmatig niet spreken van een herstel van de situatie van voor de ballingschap.
 - Een groot deel van het land werd bewoond door mensen van een ander volk. De Samaritanen en andere bevolkingsgroepen.
 - Dat was wel beloofd. Ezechiël 37:21
- Geen land dat overvloeit van melk en honing.
 - In het boek Nehemia is sprake van armoede. De mensen die nog in het land waren gebleven woonden meest op het platte land. Arme boeren. Zwarte belastingplicht. Interne spanning tussen rijk en arm. Stedelingen en platte land. Teruggekeerden en oorspronkelijke bewoners.
 - Dat was wel beloofd. De toekomstige terugkeer en herstel worden steeds voorgesteld als een tijd van overvloed. Jesaja 35:6
- Geen zoon van David op de troon
 - Er was überhaupt geen sprake van een zelfstandige land. Judea en Samaria, Galilea waren allemaal provincies van het Perzische Rijk.
 - Mensen als Nehemia, Zerubbabel die een belangrijke rol speelden bij de terugkeer waren slechts gouverneur.
 - In die zin geen herstel van de situatie van voor de ballingschap.
 - Dat was wel beloofd. Ezechiël 34:23,24. Profetie uitgesproken vlak voor of tijdens de ballingschap.
- Geen ark van het verbond
 - Die was meegenomen naar Babylon en is nooit meer terug gekomen. Er is wel een tempel maar die kon niet in de schaduw staan van de tempel van Salomo. God woonde tussen de cherubs van de ark.
 - Nergens lezen we over Gods aanwezigheid bij de inwijding van de tweede tempel (Ezra 6:16-22).
 - In die zin geen herstel van de situatie van voor de ballingschap.
 - Dat was wel beloofd. Ezechiël 34:23,24

Sheet 5: Waarom Kronieken?

- Hetzelfde als Samuël en Koningen?
 - In 5de eeuw door sommigen voorgesteld om te schrappen.
 - Tot de 12de eeuw omstreden.
 - Pas in de 9^e eeuw eerste bijbelverklaring over Kronieken.
 - Vertaling van Obbink >> geen dubbele verhalen
 - In de loop van de tijd heeft het boek Kronieken verschillende namen gehad. In de Hebreeuwse Bijbel heet het boek "de woorden van de dagen". In de Griekse vertaling van het Oude Testament (gemaakt rond 250 voor Chr. in Alexandrië) draagt het boek de naam "de dingen die zijn blijven liggen". Hiëronymus die in de 4de eeuw een vertaling maakte in het Latijn noemde het boek "Kronieken van de goddelijke geschiedenis". Daar komt onze benaming vandaan.

- Historische betrouwbaarheid?
 - Verhalen worden door de schrijver van Kronieken heel anders verteld. Vaak niet met elkaar in overeenstemming te brengen. Voorbeeld van de volkstelling. We zullen daar
 - Liberale bijbeluitleggers: Kronieken is historische onbetrouwbaar.
 - Orthodoxe bijbeluitleggers wrongen zich in allerlei bochten om de verschillen te verklaren, glad te strijken, etc.
 - Beiden maakten eigenlijk dezelfde fout. Ze concentreerden zich op het historische aspect en niet op de boodschap die Kronieken wilde vertellen.
- Geschiedenis of boodschap?
 - Het was er de schrijver van Kronieken niet om te doen een objectief geschiedenisboek te schrijven. Hij wilde laten zien
 1. hoe God handelde in de geschiedenis van Israël
 2. Wat dat betekent voor de situatie van het volk Israël na de ballingschap

Profetische geschiedschrijving omdat het gaat om het handelen van God (heilsgeschiedenis).

Geactualiseerde geschiedenis. Eigenlijk kun je zeggen dat Kronieken een soort preken zijn op grond van de verhalen in Samuël en Koningen geactualiseerd en toegepast op de situatie van het jodendom na de ballingschap.

Sheet 6: Waarom Kronieken? (2)

- Plaatje
 - Zie voor overige bronnen onder andere 1 Kronieken 29:29
 - Waar het de schrijver van Kronieken om gaat is te laten zien dat God vast houdt aan zijn verbond. Dat Hij een God van genade is. Zelfs de eerste 9 hoofdstukken met geslachtsregisters houden de generaties vanaf de schepping tot de tijd van Kronieken bij elkaar in 1 genadig plan van God. **De genealogie van de genade.**
 - Mensen falen. De geschiedenis lijkt een repeterende breuk van menselijk falen. Maar het is God die de geschiedenis bij elkaar houdt. Die vast houdt aan zijn verbond. Die niet laat falen wat zijn hand begon.
 - Je kunt de boodschap van de verzameling preken van de Kroniekenschrijver samenvatten in één woord: **hoop**.

Sheet 7: Waarom Kronieken? (3)

- Vergelijking met Samuël en Koningen
 - Slechts voor een deel overgenomen
 - ✓ Alleen de geschiedenis van het zuidelijke rijk.
 - ✓ Weinig negatieve verhalen over David (Batseba en Uria, Amnon en Tamar, opstand van Absalom en vlucht van David, executie nakomelingen van Saul). Alleen verhaal van de volkstelling.
 - Veel toegevoegd
 - ✓ Genealogieën (hoofdstuk 1-9)
 - ✓ Dienst levieten voor de ark 1 K 16:4-42
 - ✓ 1 K 22:2 – 29:22 levieten, priesters, muzikanten, poortwachters, opdracht tempelbouw, inzamelingen voor tempelbouw
 - Eigen accenten
 - ✓ 1 Kronieken 17:1-15 is een voorbeeld van een passage waarin de schrijver van Kronieken een verhaal uit Samuël (7:1-17) overneemt maar geheel eigen accenten legt.

Sheet 8: Waarom Kronieken? (4)

- Vergelijking van 1 Kronieken 17:1 met Samuël 7:1,2a

Sheet 9: Waarom Kronieken? (5)

- Vergelijking van 1 Kronieken 17:10b met Samuël 7:11b
- Het thema rust (geven) is in Kronieken niet verbonden met David maar nadrukkelijk verbonden met Salomo. Hij zal een man van rust zijn. 1 Kon 22:9. Dat heeft alles te maken met de tempelbouw. Alleen een man van rust mag de tempel bouwen. dat benadrukt nog eens het belang dat de Kroniekenschrijver hecht aan de tempel.

Sheet 10: Waarom Kronieken? (6)

- Samenvatting
- Bronnen (Samuël en Koningen en rest Oude Testament) ingezet met het oog op de doelgroep, de actuele situatie. De Schrift interpreteert de Schrift.
- Eigen accenten met een nadruk op de Tempel. De rol van David en Salomo hangt samen met hun betrokkenheid bij de bouw van de tempel.

Sheet 11: Plaats in het OT

- Indeling van ons Oude Testament is afkomstig van de Griekse vertaling van het Oude Testament. Die is gemaakt rond 250 voor Chr. in Alexandrië. Bestaat uit 4 delen Wet, Historische boeken, Dichterlijke boeken
- Hebreeuwse Bijbel kent een driedeling: Wet Profeten en Geschriften.
- De boeken Jozua t/m 2 Koningen staan in de Hebreeuwse Bijbel onder de Profeten. Dat benadrukt dat het niet gaat om gewone geschiedenis. Die boeken willen laten zien hoe God handelt in de geschiedenis. Het gaat om profetische geschiedschrijving.
- Geschriften: Psalmen, Spreuken, Job, Hooglied, Ruth, Klaagliederen, Prediker, Esther, Daniël, Ezra, Nehemia, Kronieken.
- Kronieken vormt de afsluiting van het Oude Testament.
 - Dat is ook het Oude Testament dat Jezus kende. Lucas 11:50-51. De eerste en de laatste martelaar in de Bijbel. De eerste staat in Genesis (4:8-16), de tweede in Kronieken (2 Kronieken 24:20-21).
 - Kronieken omvat heel de geschiedenis van het Oude Testament. Begint bij Adam en eindigt bij de terugkeer uit de ballingschap.
 - Kronieken put uit alle drie afdelingen van de Hebreeuwse Bijbel
 - Sommige onderzoekers (o.a. Hendrik Koorevaar) denken dat Kronieken bewust is geschreven om het Oude Testament samen te vatten en af te sluiten.

Sheet 12: Opbouw van Kronieken

Sheet 13: Thema's

- Tempel (kern)
- Eredienst
- Koningshuis van David
- Heel Israël
- Hartsgesteldheid van koning en volk
- Toekomstverwachting
- Volk, land, uittocht, ballingschap
- Vreugde

Sheet 14: Methode

- Thema's aan de hand van kernpassages
- Kronieken <> Samuël en Koningen
 - Verschillen > unieke boodschap van Kronieken
- Eerste generatie hoorders
- Kronieken en het NT
- Boodschap voor christenen van de 21e eeuw